

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Здравко Любенов, С.А. „Д. А. Ценов“ - Свищов, катедра „Международни икономически отношения“

Относно: обявен конкурс от С.А. „Д. А. Ценов“ - Свищов за академична длъжност „Доцент“ (две места) в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Политическа икономия“, за нуждите на катедра „Обща теория на икономиката“, С.А. „Д. А. Ценов“ – Свищов, обнародван в Държавен вестник, брой 32 от 15 април 2025 г.

1. Основание за написване на становището

Становището е изготвено в качеството на член на Научно жури, определено съгласно решение на Факултет „Финанси“ при С.А. „Д. А. Ценов“ -Свищов - Протокол № 11 от 11.06.2025 г., издадена заповед № 475 от 12.06.2025 год. на Ректора на С.А. „Д. А. Ценов“ -Свищов и Решение от първо заседание на научното жури проведено на 19.06.2025 г. за определяне на автори на становища и рецензии по конкурса.

Становището е съобразено със: Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) (чл. 26, чл. 3, чл. 4, чл. 15, чл. 24, чл. 25, чл. 26, чл. 27, чл. 27а, чл. 28); Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (ППЗРАСРБ) (чл. 1 ал. 2, чл. 1а, чл. 2, чл. 53, чл. 54, чл. 55, чл. 56, чл. 57, чл. 57а, чл. 58, Приложение към чл. 1а, ал.1 Област 3. Социални, стопански и правни науки Професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, 3.2. Психология, 3.3. Политически науки, 3.4. Социални дейности, 3.5. Обществени комуникации и информационни науки, 3.6. Право, 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика, 3.9. Туризъм), Правилника за развитие на

академичния състав на СА „Д. А. Ценов“ (ПРАССА) (чл. 2 ал. 1 и ал. 2, чл. 4, чл. 116, чл. 124).

2. Представяне на кандидатите за участие в конкурса

В обявения конкурс от СА „Д. А. Ценов“ - Свищов за академична длъжност „Доцент“ (две места) в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Политическа икономика“, за нуждите на катедра „Обща теория на икономиката“, С.А. „Д. А. Ценов“ – Свищов, обнародван в Държавен вестник, брой 32 от 15 април 2025 г., са подадени документи от трима кандидати (подредени по азбучен ред според първата буква от името): **гл. ас. д-р Александрина Борисова Александрова**; **гл. ас. д-р Танер Мустафов Исмаилов** и **гл. ас. д-р Тания Пламенова Тодорова**, които са редовни преподаватели в катедра „Обща теория на икономиката“, С.А. „Д. А. Ценов“ – Свищов и са допуснати до участие в конкурса от комисия назначена със заповед на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ № 478 от 12.06.2025 г. на базата на покриване на минималните национални изисквания по чл. 3, ал. 4 от ЗРАСРБ.

3. Персонална характеристика на кандидатите

Първият кандидат - **гл. ас. д-р Александрина Борисова Александрова**, има впечатляваща автобиография, показващ професионален опит в различни направления. Тя завършва две бакалавърски степени - специалност „Финанси“ и специалност „Счетоводство и контрол“ и две магистърски степени - по „Финанси“ и „Счетоводство и контрол“, като в момента се обучава в Магистърска програма „Право“ на Русенски университет „Ангел Кънчев“. През 2017 г. защитава дисертация в Докторска програма „Финанси, парично обращение, кредит и застраховка (Финанси)“ (отговаря на изискването на чл. 24 ал.1 т. 1 от ЗРАСРБ). През

2016 г. към Център за следдипломно и факултативно обучение на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов придобива квалификация: Икономическа педагогика, а през 2017 г. преминава интензивен курс по Испански език в Granada Business School и получава сертификат за владеење на Испански език – ниво B2. Работила е като експерт в различни направления и е признат изследовател - R2.

Има *богат опит в работата по проекти* като мениджър, ръководител, експерт и обручител. Провела е множество международни мобилности с цел преподаване и обучение по програма Erasmus+. Кандидатът отговаря на изискванията на чл. 116 ал. 2 т. 4 от ПРАССА, отнасящи се до изискуемите проекти.

По настоящем е главен асистент д-р към катедра „Обща теория на икономиката“ на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Вторият кандидат - *гл. ас. д-р Танер Мустафов Исмаилов*, завършва бакалавър - специалност „Стопански и финансов контрол“ и магистратура по „Финансов контрол“ към Стопанска академия „Д. А. Ценов“, гр. Свищов. Освен това, има и магистърска степен по „Турска филология“ към Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“. През 2015 г. става доктор по икономика – специалност „Политическа икономия“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“, гр. Свищов (отговаря на изискването на чл. 24 ал.1 т. 1 от ЗРАСРБ).

Кандидатът е преминал през множество курсове за обучение към Центъра за следдипломно и факултативно обучение на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов. Работил е като мениджър, кредитен консултант, куриер – администратор, инспектор, помощник брокер и оценител. *Участвал е в множество проекти*, включително и по програма „Еразъм+“. Кандидатът отговаря на изискванията на чл. 116 ал. 2 т. 4 от ПРАССА, отнасящи се до изискуемите проекти.

По настоящем е главен асистент д-р към катедра „Обща теория на икономиката“ на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Третият кандидат - *гл. ас. д-р Таня Пламенова Тодорова*, е завършила бакалавър и магистър в специалност „Международни икономически отношения“ към Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов. Притежава и бакалавърска степен по „Счетоводство и контрол“ към същата институция. През 2012 г. става доктор по икономика – специалност „Политическа икономия“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“, гр. Свищов (отговаря на изискването на чл. 24 ал.1 т. 1 от ЗРАСРБ).

В периода 2016-2020 г. е била назначена на академичната длъжност „Доцент“ в Катедра „Финанси“ към Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите – гр. Пловдив.

Кандидатката участва в четири научноизследователски проекта към ИНИ на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, гр. Свищов., на един от които е ръководител. Участва и в екипа на проект за частично финансиране на научен форум към същата институция. Тя отговаря на изискванията на чл. 116 ал. 2 т. 4 от ПРАССА, отнасящи се до изискуемите проекти.

Има участие в шест краткосрочни мобилности с цел преподаване по програма „Еразъм+“.

По настоящем е главен асистент д-р към катедра „Обща теория на икономиката“ на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

4. Обща (количествена и качествена) оценка на учебно-преподавателската работа на кандидатите

От приложената справки за академичната заетост на първия кандидат – *гл. ас. д-р Александрина Борисова Александрова* за периода: уч. 2021/2022 г. - уч. 2024/2025 г., изготвена от Учебен отдел към СА „Д. А. Ценов“ личи интензивна ангажираност на кандидатката в учебния процес.

Нормативът за учебна натовареност е спазван и надхвърлян. Кандидатът отговаря на изискванията на чл. 116 ал. 2 т. 3 от ПРАССА и на изискването на чл. 24 ал.1 т. 2 от ЗРАСРБ, отнасящи се до изискуемия стаж.

Предоставената от кандидата справка за разработени и преподавани лекционни курсове показва, че участва в бакалавърска и магистърска степен на обучение в двадесет и пет курса, водени на български и английски. Освен това, към Център за професионално обучение към СА „Д. А. Ценов“ е разработено учебно съдържание по четири курса, както и в три към Baltic International Academy – Latvia.

По-голяма част от дисциплините, четени от кандидатката, са осигурени със съавторски рецензирани академични учебници. Кандидатът отговаря на изискванията на чл. 116 ал. 2 т. 5 от ПРАССА, отнасящи се до учебната дейност.

Предоставените справки свидетелстват за натрупан сериозен опит в областта на учебно-преподавателската работа на кандидата.

От приложената справки за академичната заетост на втория кандидат – *гл. ас. д-р Танер Мустафов Исмаилов* за периода: уч. 2020/2021 г. - уч. 2024/2025 г., изготвена от Учебен отдел към СА „Д. А. Ценов“ е видно, че с изключение на уч. 2022/2023 г. нормативът за учебна заетост е спазен и надхвърлен. Кандидатът отговаря на изискванията на чл. 116 ал. 2 т. 3 от ПРАССА и на изискването на чл. 24 ал.1 т. 2 от ЗРАСРБ, отнасящи се до изискуемия стаж.

Справката за разработени и преподавани от кандидата лекционни курсове показва, че той участва в бакалавърска и магистърска степен на обучение в тридесет и един курса на български и английски, в по-голямата част обезпечени от учебници и учебни пособия. Кандидатът отговаря на изискванията на чл. 116 ал. 2 т. 5 от ПРАССА, отнасящи се до учебната дейност.

Това е добър атестат за учебно-преподавателската работа на кандидата.

От приложената справки за академичната заетост на третия кандидат – *гл. ас. д-р Таня Пламенова Тодорова* за периода: уч. 2020/2021 г. - уч. 2024/2025 г., изготвена от Учебен отдел към СА „Д. А. Ценов“ е видно, че нормативът за учебна заетост е надхвърлен за всяка отделна година по отделно. Кандидатът отговаря на изискванията на чл. 116 ал. 2 т. 3 от ПРАССА и на изискването на чл. 24 ал.1 т. 2 от ЗРАСРБ, отнасящи се до изискуемия стаж.

Справката за разработени и преподавани от кандидата лекционни курсове показва, че има три самостоятелни и един съвместен курс в ОКС Бакалавър и един самостоятелен в ОКС Магистър.

Кандидатът обезпечава преподаването си с учебници и учебни пособия, по-голяма част от които са самостоятелни и отговаря на изискванията на чл. 116 ал. 2 т. 5 от ПРАССА, отнасящи се до учебната дейност.

5. Обща (количествена и качествена) оценка на научните изследвания и изследователската дейност на кандидатите

И тримата кандидати отговарят на изискването на чл. 24 ал.1 т. 3 от ЗРАСРБ, отнасящо се до представянето на публикуван монографичен труд:

- Гл. ас. д-р Александрина Александрова е публикувала монографичен труд на тема: Финансова грамотност в България (164 стр.), който е обсъждан на заседание на катедра „Обща теория на икономиката“ при СА „Д. А. Ценов“, рецензиран е от двама рецензенти и е публикуван в Академично издателство „Ценов“ Свищов.

- Гл. ас. д-р Танер Исмаилов е публикувал монографичен труд на тема: Устойчиво потребление на домакинствата в България (146 стр.) който е обсъждан на заседание на катедра „Обща теория на икономиката“

при СА „Д. А. Ценов“, рецензиран е от двама рецензенти и е публикуван в ИК „ACCESS PRESS“, България.

- Гл. ас. д-р Таня Тодорова е публикувала монографичен труд на тема: Публични приходи и икономически растеж (176 стр.), рецензиран е от двама рецензенти и е публикуван в Издателство „МАКРОС“. Липсват данни за обсъждането му на катедрено заседание.

Кандидатите покриват и минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ (Приложение към чл. 1а, ал. 1):

- Гл. ас. д-р Александрина Александрова (вж. табл. 1)

Табл. 1. Съответствие спрямо минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ (Приложение към чл. 1а, ал. 1) на гл. ас. д-р Александрина Александрова

Група според ППЗРАСРБ	№ показател по ППЗРАСРБ	Минимум точки според ППЗРАСРБ	Брой точки на кандидат в конкурса	Превъзхождане на точките на кандидата в конкурса	Съответствие спрямо минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ (Приложение към чл. 1а, ал. 1)
А	1	50.00	50.00	0.00	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 50 точки, отчитани по конкурса 50 точки
Б	2	0.00	0.00	0.00	Няма минимално изискване
В	3	100.00	100.00	0.00	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 100 точки, отчитани по конкурса 100 точки
Г	4-11	200.00	393.10	193.10	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 200 точки, отчитани по конкурса 393.10 точки
Д	12-14	50.00	1145.00	1095.00	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 50 точки, отчитани по конкурса 1145 точки
Е	15-22	0.00	654.10	654.10	Да: няма изискуеми по ППЗРАСРБ точки, отчитани по конкурса 654.10 точки
	ОБЩО:	400.00	2342.20	<u>1942.20</u>	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 400 точки, отчитани по конкурса 2342.20 точки

- Гл. ас. д-р Танер Исмаилов (вж. табл. 2)

Табл. 2. Съответствие спрямо минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ (Приложение към чл. 1а, ал. 1) на гл. ас. д-р Танер Исмаилов

Група според ППЗРАСРБ	№ показател по ППЗРАСРБ	Минимум точки според ППЗРАСРБ	Брой точки на кандидата в конкурса	Превਿше-ние на точките на кандидата в конкурса	Съответствие спрямо минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ (Приложение към чл. 1а, ал. 1)
А	1	50.00	50.00	0.00	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 50 точки, отчитани по конкурса 50 точки
Б	2	0.00	0.00	0.00	Няма минимално изискване
В	3	100.00	100.00	0.00	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 100 точки, отчитани по конкурса 100 точки
Г	4-11	200.00	274.67	74.67	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 200 точки, отчитани по конкурса 274.67 точки
Д	12-14	50.00	670.00	620.00	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 50 точки, отчитани по конкурса 670 точки
Е	15-22	0.00	348.32	348.32	Да: няма изискуеми по ППЗРАСРБ точки, отчитани по конкурса 348.32 точки
	ОБЩО:	400.00	1442.99	<u>1042.99</u>	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 400 точки, отчитани по конкурса 1442.99 точки

- Гл. ас. д-р Таня Тодорова (вж. табл. 3)

Табл. 3. Съответствие спрямо минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ (Приложение към чл. 1а, ал. 1) на гл. ас. д-р Таня Тодорова

Група според ППЗРАСРБ	№ показател по ППЗРАСРБ	Минимум точки според ППЗРАСРБ	Брой точки на кандидата в конкурса	Превਿше-ние на точките на кандидата в конкурса	Съответствие спрямо минималните национални изисквания в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ (Приложение към чл. 1а, ал. 1)
А	1	50.00	50.00	0.00	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 50 точки, отчитани по конкурса 50 точки
Б	2	0.00	0.00	0.00	Няма минимално изискване
В	3	100.00	100.00	0.00	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 100 точки, отчитани по конкурса 100 точки

Г	4-11	200.00	328.33	128.33	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 200 точки, отчитани по конкурса 328.33 точки
Д	12-14	50.00	610.00	560.00	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 50 точки, отчитани по конкурса 610 точки
Е	15-22	0.00	244.66	244.66	Да: няма изискуеми по ППЗРАСРБ точки, отчитани по конкурса 244.66 точки
	ОБЩО:	400.00	1332.99	<u>932.99</u>	Да: изискуеми по ППЗРАСРБ 400 точки, отчитани по конкурса 1332.99 точки

Таблиците показват, че подреждането на кандидатите според събраните точки покриващи минималните национални изисквания е:

1. Гл. ас. д-р Александрина Александрова - 2342.20 т.
2. Гл. ас. д-р Танер Исмаилов - 1442.99 т.
3. Гл. ас. д-р Таня Тодорова – 1332.99 т.

И тримата кандидати покриват допълнителното изискване въведено в чл. 116 ал. 2 т. 6 от ПРАССА, отнасящо се до наличието на научна публикация в реферирани издания в Scopus и/или Web of Science:

- Гл. ас. д-р Александрина Александрова – 5 публикации в съавторство в Scopus, 4 публикации в съавторство в Web of Science и 1 публикация в съавторство в Scopus и Web of Science.

- Гл. ас. д-р Танер Исмаилов - 4 публикации в съавторство в Scopus и Web of Science, и 4 публикации в съавторство в Web of Science.

- Гл. ас. д-р Таня Тодорова – 1 публикации в съавторство в Scopus и 1 публикации в съавторство в Web of Science.

Тук отново кандидатите могат да бъдат подредени по начина представен по-горе.

И тримата кандидати са декларирали, че нямат доказано, по законоустановения ред, плагиатство в научните трудове представени за рецензиране, с които участват в настоящия конкурс.

6. Характеризиране на научните приноси на кандидатите

Тримата кандидати са предоставили Справка за научните и научно-приложни приноси в представените за рецензиране публикации и материали.

Справката на гл. ас. д-р Александрина Александрова очертава мултидисциплинарен подхода на работа. Приемам описаните от нея приноси в следните насоки: извеждане и оценяване на състоянието и детерминантите на финансовата грамотност в България с акцент върху повишаването ѝ чрез образованието; управление на публичните финанси и данъчната политика в полза на обществото; постигане на фискална конвергенция в ЕС; ефективност на европейските фондове и проектите финансирани от ЕС; взаимовръзката: образование–пазар на труда–регионално развитие; развитието на туризма в ЕС.

Приемам приносите в справката на гл. ас. д-р Танер Исмаилов, а именно: изучаване и постигане на устойчиво потребление; анализ на ефективността на фискалното управление в ЕС и САЩ; пазарът на труда и проблемите на младежите на него; взаимовръзката: предприемачество–Малки и средни предприятия–икономически растеж; банковото дело и финансовата стабилност.

Справката на гл. ас. д-р Таня Тодорова е прекалено обширна и може да се обобщи в следните насоки на приноси: изследване и анализ на публичните приходи и извеждане на насоки за увеличаването им; изучаване на данъчната политика и възможностите за усъвършенстването ѝ; анализ на държавната бюджетна политика от гледна точка на подобряването ѝ и постигане на икономически растеж.

7. Академична известност на кандидатите

От справката предоставена от гл. ас. д-р Александрина Александрова, може да се установи, че е *широко известна в*

специализираните научни среди у нас и в чужбина. В реферирани и индексирани научни издания в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове тя има: 33 цитирания или рецензии в Web of Science и 40 цитирания или рецензии в Scopus. Освен това, кандидата има 149 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 149 цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране.

Гл. ас. д-р Танер Исмаилов също показва, че *научните му творби се ползват с голяма популярност.* Той посочва 31 цитирания или рецензии в реферирани и индексирани научни издания в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове (Web of Science и/или Scopus). Посочено е и 1 цитиране в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 38 цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране.

И третият кандидат - гл. ас. д-р Таня Тодорова, е *известен в специализираните научни среди.* В справката е посочено: 28 цитирания или рецензии в реферирани и индексирани научни издания в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове; 18 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 2 цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране.

По отношение на академичната известност на кандидатите, може да се направи подредба отново по начина представен по-горе.

8. Допуснати слабости, критични бележки, препоръки

Нямам критични бележки към кандидатите и в представените за рецензиране научни трудове по конкурса не се забелязват съществени слабости и пропуски. Всички кандидати заслужават да заемат академичната длъжност „Доцент“, но обявените места са две и това налага те да се класират на база на горе изложеното. Надявам се, че независимо от

това кои двама кандидати ще заемат академичната длъжност „Доцент“ и тримата да продължат да работят със същото усърдие и ентусиазъм. Пожелавам им успех!

9. Обобщена оценка

Въз основа на представените документи, обзорът на публикациите, данните от приложените справки на кандидатите стигам до заключението, че кандидатурите и на тримата съответства на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ППЗРАССА за заемане на академичната длъжност „Доцент“, но т.к. както вече споменах обявените местат са по-малко от броя на кандидатите ще направя класиране в съответствие на горе изложеното. Според мен те могат да бъдат подредени по следния начин на базата на това, кой най-заслужава да заеме академичната длъжност „Доцент“:

- 1. гл. ас. д-р Александрина Борисова Александрова**
- 2. гл. ас. д-р Танер Мустафов Исмаилов**
- 3. гл. ас. д-р Таня Пламенова Тодорова**

Макар и с малко *гл. ас. д-р Александрина Александрова и гл. ас. д-р Танер Исмаилов* показаха по-добри резултати по всяка една от горе разглежданите точки и затова аз препоръчвам на останалите уважавани членове на Научното жури да гласуват като мен „ЗА“ присъждане на академичната длъжност „Доцент“ по научна специалност „Политическа икономика“ на:

гл. ас. д-р Александрина Борисова Александрова и
гл. ас. д-р Танер Мустафов Исмаилов.

23.07.2025 г.

Гр. Свищов

Подпис: .

(доц. д-р Здравко Любенов)